

En kras smøg på Kirkegårdsvej

LOKALHISTORIE:

Jørgen Grandt ser tilbage til 1952 og en gåtur hjem til bedstemor på Højdevej, hvor han undervejs liiige skulle prøve noget nyt.

AF JØRGEN GRANDT

Kirkegårdsvej og Højdevej blev tilsammen en væsentlig del af min skæbne. Med et kæmpespring hopper vi tilbage i tiden, til en sen eftermiddag i 1952, kort før eller efter, at jeg fyldte 10 år. Dengang kunne forældre roligt lade deres uvorne unger færdes ude efter mørkets frembrud, og min mor var helt tryk ved, at jeg gik alene hjemme fra Bremensgade op til min bedstemor på Højdevej. Hvad ingen af dem vidste var, at i dag ville jeg ikke købe spejdersnus og salmiakpastiller i slikbutikken over for Herold for mine to enkrone.

I cigaretautomaten på Øresundsvej putter mine febrilske fingre de to mønter ind i slidsen - hiver skuffen ud - og er nu indehaver af mit livs første smøger! En 10-styks Blå North State til halvanden krone. To 25-ører i byttepenge ligger under cellofanet, og jeg taber den ene af befipelse. Skynder mig videre til Kirkegårdsvej og rundt om hjørnet. Ind i første portåbning hvor lyset fra gaslygten ikke kan nå.

Vel har jeg hjemme i gaden samlet cigaretskudder op og tændt dem, så det sved på tungen, men i dag anbringer jeg min allerførste rigtige kridhvide cigaret mellem læberne og stryger en tændstik fra æsken, som jeg har nolet op ad holderen til madpapir.

Sug nummer tre inhalerer jeg med det resultat, at den lange lave lagerbygning på den anden side af Kirkegårdsvej begynder at gynges op og ned som kæmpeslange i Tivoli. Jeg hoster vildt og slingrer, men kommer så meget til hægtterne, at jeg må rettet kan fortsætte turen.

Forbi de lave stuer med lyssekroner, lampetter og blomstrede tapeter. Tør ikke kigge derind i dag. Først ovre ved 'hullet i muren' lige før Middegrundvej prøver jeg igen. Med den stinkende røg i næse og svælg og en skarp smerte i lungerne vælter jeg ind mod muren, mens jeg kaster op ned ad frakkeskånerne på en damecykel, ned på resterne af min første cigaret. Jeg skal aldrig mere ryge! Fortsætter grædefærdig ad vejens højre side. Det er for uhyggeligt at gå langs kirkegårdens susende skygger.

På hjørnerne af Tycho Brahes Allé ligger HB, som mor og bedste er medlem af og får dividende hos. Krydser atter gaden, og i porten ind til den store gård brækker jeg mig

KIRKEGÅRDSVEJ, hvor Jørgen Grandt i al hemmelighed brød banderolen på sin første pakke Blå North State. Dog noget før fotoet her blev taget i 1985 - det tilhører Sundby Lokalhistoriske Forening og Arkiv.

igen. Tørrede munden i frakkeærmet og løber det sidste stykke rundt om hjørnet, forbi legepladsen og ind ad den gule gadedør med den runde rude, op på 2. sal til venstre.

Ikke ét bebrejdede ord må

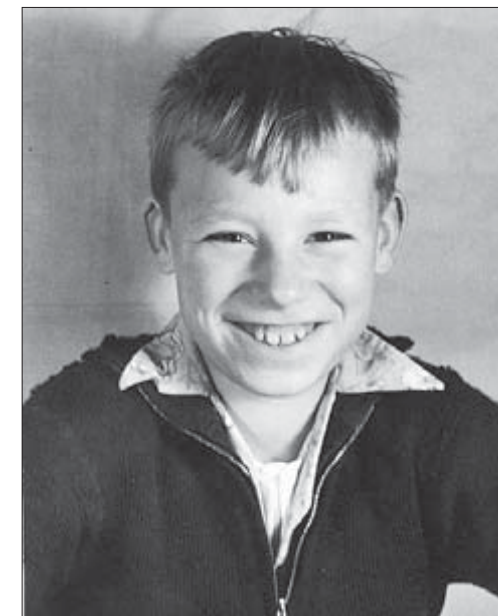
jeg inkassere, men en trøst som er næsten lige så grim. Jeg skal ikke tænke mere på de resterende ni North State i pakken, for det jo lige det mærke, som min morbror ryger. Bedste giver mig en daler

og siger, hun vil sælge cigaretterne til morbror. Hverken hun, han eller jeg (nå okay, måske han!) forudser, at jeg to år efter begynder at ryge regelmæssigt og ikke længe efter nærmest trækker mit vejr

gennem cigaretter, piber og cerutter - indtil mit 58. år.

Min bedstemor flyttede ind i den dengang kommunale ejendom (som i dag hedder Andelsboligforeningen Stjernen), da den var færdigbygget i 1938. En etværelses lejlighed på 40 kvm med en stue og kakkkelov, mikroskopisk entre og ditto wc. Smalt køkken med kokskasse bag døren, gasmåler til 25-ører, tre uens gasapparater, en lille ovn. En hvidskuret bordplade af rå træ, og en kold vandhane over vasken.

Indvendig på døren ud til køkkentrappen sad et stykke bøjet ståltråd fra håndtaget ned til øjet i københavnermøllen; datidens simple sikkerheds-lås. Nede i gården var der cykelskure og skrælrum. Jeg har altid syntes, det var mærkeligt, at kommunen så sent som i 1937-38 ikke udstyrede deres boliger med centralvarme, badeværelser og varmt vand.

JØRGEN GRANDT i 1952 - i lidt bedre humør end den dag, hvor han fik rogen galt i halsen.

Som barn kunne jeg godt ned på, men ungerne på gynlide Kirkegårdsvej. Meget gerne og vipperne var bedre end legepladsen på Høj-dumme, for jeg kendte dem devej. Den var sjov at kigge ikke.....

BYGGE-LØRDAG

DEN 2. MAJ FRA KL. 9.00 - 14.00

LOKAL-ARKIVET

JØRGEN GRANDT SKRIVER OM AMAGERS GAMLE RØDDER

VINDUER EFTER INDIVIDUELLE MÅL – UDEN MERPRIS

Hos din lokale Rationel forhandler kan du se vores udstilling af vinduer og døre i både træ og træ/alu. Få samtidig mere at vide om skræddersyede vinduesløsninger tilpasset din bolig. Hos Rationel er der tænkt over detaljen, derfor kalder vi det VINDUER MED OMTANKE.

